

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2005

4. volební období

968-E

Střednědobé hodnocení Lisabonské strategie
- závěry zasedání Evropské rady
(Brusel, 22. – 23. března 2005)

*Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2005
4. volební období*

146.

USNESENÍ

*výboru pro evropské záležitosti
z 24. schůze konané dne 21. dubna 2005*

**k bodu Střednědobé hodnocení Lisabonské strategie – závěry zasedání Evropské rady
(Brusel, 22. – 23. března 2005)**

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace místopředsedy vlády Ing. Martina Jahna, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Pavla Svobody a po rozpravě

- 1. bere na vědomí** závěry Evropské rady v Bruselu 22. a 23. března 2005 „Oživení Lisabonské strategie: partnerství pro růst a zaměstnanost“;
- 2. žádá** předsedu Poslanecké sněmovny, aby v souladu s § 109a, odst. 3 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny zařadil projednání tohoto dokumentu na pořad nejbližší schůze Sněmovny;
- 3. potvrzuje** v souladu se svým usnesením č. 114 svou žádost vládě o postoupení Národního lisabonského programu, jakmile bude zpracován, přičemž avizuje záměr tento materiál postoupit k projednání odborným výborům a Sněmovně.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Pavel Svoboda v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

Evropská rada v Bruselu ve dnech 22. – 23. březen 2005

II. Střednědobé hodnocení Lisabonské strategie

V rámci tohoto bodu Evropská rada na svém zasedání zhodnotila dosavadní průběh naplňování Lisabonské strategie a schválila novou koncepci směřování Lisabonské strategie v nadcházejícím období. Hlavní důraz by měl být kladen na růst a zaměstnanost při zohlednění cílů udržitelného rozvoje, přičemž by měly být využity všechny vhodné zdroje potencionálního růstu v rámci tří rozměrů strategie (hospodářského, sociálního a environmentálního). Česká republika podporuje návrh zaměřit Lisabonskou strategii na podporu růstu a zaměstnanosti, při zohlednění cílů udržitelného rozvoje.

Pro úspěšné dosažení stanovených cílů je rovněž nezbytná spoluúčast všech zainteresovaných subjektů (vlád, parlamentů, místních a regionálních orgánů, sociálních partnerů a občanské společnosti). Výdaje Společného rozpočtu v období 2007-2013 by měly přispět plnění lisabonských cílů, stejně tak jako zdravé makroekonomické prostředí jednotlivých členských zemí.

Nové směřování Lisabonské strategie má být založeno na navrhovaných třech hlavních osách: Znalosti a inovace – hnací síly udržitelného rozvoje; Přitažlivá oblast pro investice a zaměstnání; Růstem a zaměstnaností k sociální soudržnosti. Česká republika vítá zaměření lisabonské agendy na priority uvedené v závěrech Evropské rady.

Znalosti a inovace - motor udržitelného růstu: rozvoj výzkumu, vzdělávání a inovací umožní transformaci znalostí do přidané hodnoty a vytváření pracovních míst, resp. pracovních míst vyšší kvality. Priority v této oblasti závěrů zahrnují cíl navýšit finanční prostředky na vědu a výzkum do úrovně 3 % HDP, 7. Rámcový program pro VaV, zřízení Evropské výzkumné rady významné pro rozvoj špičkového a základního výzkumu, podporu inovativních MSP, propojení výzkumu mezi podnikovou sférou a univerzitami, zlepšení přístupu k rizikovému kapitálu, Komunitární program pro konkurenceschopnost a inovace, rozvoj partnerství pro inovace a center inovace na regionální a místní úrovni, technologické iniciativy, iniciativu i2010 zaměřenou na informační a telekomunikační technologie, efektivní využívání energie a eko-inovace.

Atraktivní místo pro investice a zaměstnání: za účelem podpory investic a vytvoření atraktivního místa pro podniky a zaměstnanost EU musí dokončit vnitřní trh a vytvořit příznivější regulační prostředí pro podniky. Tato část dále uvádí jako priority plnění závazků týkajících se transpozice směrnic, dosažení konsensu ke směrnici o službách, projekt REACH, kvalitní a cenově dostupné služby ve veřejném zájmu, redukcí výše státní pomoci a její přesměrování na horizontální cíle, zlepšení regulačního prostředí, politiky a programy na podporu malých a středních podniků, investice do projektů v oblasti infrastruktury a energetických sítí, využití PPP a liberalizaci vnějšího obchodu.

Velmi diskutovaný tématem byla problematika liberalizace služeb na vnitřním trhu. Francie se postavila proti znění textu týkajícího se směrnice o Službách. Byl přijat kompromisní text, který obsahuje požadavek Evropské rady, aby v rámci legislativního procesu bylo vynaloženo veškeré úsilí za účelem dosažení širokého konsensu pro vytvoření plně fungujícího trhu služeb, nicméně za současného zachování Evropského sociálního modelu. Jedná o zásadní

přehodnocení výsledků dosavadních diskusí, které pravděpodobně povede ke zpomalení procesu přijetí příslušné směrnice. ČR považuje přijetí této směrnice za významný krok k dosažení skutečného vnitřního trhu i v oblasti služeb. Považuje proto konečné znění závěrů ER za zklamání.

Česká republika vystoupila k otázce zahrnutí otázky reformy regionální podpory do textu závěrů Evropské rady. ČR považuje reformu regionální politiky za politicky citlivé téma, a proto vyjádřila přesvědčení, že text závěrů by neměl předjímat výsledek probíhajících diskusí.

Růst a zaměstnanost směřující k sociální soudržnosti - Zvýšení míry zaměstnanosti a prodloužení aktivního věku ve spojení s reformou sociálních systémů jsou nejlepším prostředkem k zachování současné úrovně sociální ochrany. Mezi hlavní nástroje v této oblasti závěry řadí zlepšení adaptability zaměstnanců, investice do lidského kapitálu, celoživotní vzdělávání, podporu rovných příležitostí a sociální soudržnosti, podporu geografické a profesní mobility a vytvoření Evropského paktu mládeže.

Vedle toho Evropská rada schválila návrh opatření na zlepšení řízení Lisabonské strategie, které předpokládá větší zapojení jednotlivých členských zemí. Cílem navrhovaných změn je umožnit větší identifikaci členských států se stanovenými prioritami, zlepšit implementaci priorit a lépe koordinovat proces monitorování implementace národních strategií. Česká republika podporuje zjednodušení a zefektivnění stávajícího procesu řízení Lisabonské strategie.

Nový přístup k řízení LS bude založený na tříletém cyklu bude zahájen roku 2005 a bude sestávat z následujících etap:

Na začátku cyklu EK vypracuje návrh „Strategické zprávy“, která bude vyhodnocena kompetentními formacemi Rady EU a následně projednána na zasedání jarní Evropské rady. Ta stanoví politické směry pro ekonomickou, sociální a environmentální dimenzi LS.

Na základě závěrů Evropské rady a v souladu s články 99 a 128 Smlouvy Rada přijme „integrované hlavní směry“ sestávající z Hlavních směrů hospodářské politiky (*Broad Economic Policy Guidelines – BEPGs*) a Směrů zaměstnanosti (*Employment Guidelines – EGs*). Integrované hlavní směry budou nástrojem koordinace hospodářských politik, který bude pokrývat celou škálu makro a mikroekonomických politik, jakož i politik zaměstnanosti.

Na základě integrovaných hlavních směrů každá členská země zpracuje vlastní „Národní program reforem“, který bude odrážet specifické podmínky dané země. Programy budou diskutovány se všemi relevantními stranami na národní a regionální úrovni a předloženy k projednání národním parlamentům. Národní programy vezmou v úvahu vnitrostátní politické cykly, a mohou být v případě změny situace revidovány. Členské státy posílí koordinaci na národní úrovni jmenováním národního koordinátora pro Lisabonskou strategii, což je v souladu s pozicí ČR.

Evropská komise představí tzv. „Komunitární lisabonský program“ zahrnující opatření, které by měly být přijaty na úrovni Evropské unie s cílem podpořit růst a zaměstnanost.

Členské státy budou Evropské komisi každoročně předkládat zprávu o naplňování Lisabonské strategie. Tato zpráva v podobě jednotného dokumentu bude jasně specifikovat jednotlivé oblasti politik a uvádět opatření přijatá k plnění národních programů v uplynulých 12 měsících. První takovýto dokument ČR předloží na podzim roku 2006.

Evropská komise každoročně vypracuje zprávu o naplňování LS, na základě které Jarní Evropská rada vyhodnotí dosažený pokrok a rozhodne o nezbytných úpravách integrovaných hlavních směrů.

Na konci třetího roku každého cyklu budou integrované hlavní směry, národní programy reforem a Komunitární lisabonský program obnovovány na základě výše popsané procedury. Na začátku nového cyklu Evropská komise vypracuje strategickou zprávu, která celkově vyhodnotí pokrok dosažený v předchozích třech letech.

V roce 2005 začne výše popsaný cyklus v dubnu, kdy EK předloží integrované hlavní směry. Členské země jsou vyzvány k vypracování prvního Národního programu reforem na podzim roku 2005.

Obecně Česká republika vítá konečnou podobu závěrů Evropské rady, nicméně ve vztahu k zaměření Lisabonské strategie by mohl být text závěrů ještě zřetelněji orientován na růst a zaměstnanost. Rovněž část věnovaná řízení Lisabonské strategie by mohla být konkrétnější a více propracovaná. V návaznosti na zasedání jarní Evropské rady místopředseda vlády pro ekonomiku M. Jahn předloží vládě České republiky materiál, který podrobně vyhodnotí závazky vyplývající pro ČR ze závěrů ER v oblasti Lisabonské strategie, včetně konkrétního harmonogramu dalšího postupu České republiky.

III. Udržitelný rozvoj

Evropská rada projednala a schválila text závěrů k této problematice. Evropská rada hodlá na svém příštím zasedání v červnu 2005 přijmout deklaraci základních vůdčích principů udržitelného rozvoje, která by měla posloužit jako základ pro revizi Strategie udržitelného rozvoje EU přijaté na Evropské radě v Göteborgu v roce 2001. Tato nová, obsažnější a ambicióznější strategie, která zahrnuje cíle, ukazatele a účinný postup sledování, by měla být podpořena pozitivní dlouhodobou vizí a plně integrovat vnitřní a vnější rozměry. Nová strategie bude přijata do konce roku 2005 a Komise naznačila, že v patřičné době předloží příslušné návrhy.

Česká republika vítá stávající podobu závěrů Evropské rady. Udržitelný rozvoj považuje za základní cíl EU a domnívá se, že principy udržitelného rozvoje musí být uplatňovány ve všech politikách EU.

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel, 23. března 2005 (23.03)
(OR. fr)**

7619/05

CONCL 1

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel: Předsednictví

Příjemce: Delegace

Předmět: **EVROPSKÁ RADA V BRUSELU
22. a 23. BŘEZNA 2005**

ZÁVĚRY PŘEDSEDNICTVÍ

Část dokumentu týkající se bodu II. „Hodnocení Lisabonské strategie v polovině období“
a souvisejícího bodu III. „Udržitelný rozvoj“

Evropská rada projednala tato témata:

- I. Pakt stability a růstu
- II. Hodnocení Lisabonské strategie v polovině období
- III. Udržitelný rozvoj
- IV Změna klimatu
- V Mezinárodní termojaderný experimentální reaktor (ITER)
- VI. Příprava setkání OSN na nejvyšší úrovni v září roku 2005
- VII. Libanon

II. OŽIVENÍ LISABONSKÉ STRATEGIE: PARTNERSTVÍ PRO RŮST A ZAMĚSTNANOST

A. STRATEGIE PRO DNEŠNÍ SVĚT

4. Po pěti letech od zahájení Lisabonské strategie jsou její výsledky smíšené. Vedle nesporného pokroku jsou zde nedostatky a zřejmá prodlení. S ohledem na výzvy, jež je třeba řešit, bude nutné zaplatit za opožděné nebo nedokončené reformy vysokou cenu, jak to ukazuje propastný rozdíl mezi potenciálem růstu Evropy a potenciálem růstu jejích hospodářských partnerů. Je proto třeba neprodleně jednat.
5. Za tímto účelem je nezbytné dát Lisabonské strategii neprodleně nový impuls a nově stanovit jako priority růst a zaměstnanost. Evropa musí obnovit základ své konkurenceschopnosti, zvýšit svůj potenciál růstu a svoji produktivitu a posílit sociální soudržnost, a přitom klást hlavní důraz na znalosti, inovaci a optimalizaci lidského kapitálu.
6. K dosažení těchto cílů musí Unie zmobilizovat všechny vhodné zdroje na úrovni jednotlivých členských států i Společenství - včetně politiky soudržnosti - ve třech rozměrech strategie (hospodářském, sociálním a environmentálním), aby se tak více využilo jejich součinnosti v obecném rámci udržitelného rozvoje. Kromě vlád by všichni ostatní dotyční účastníci - parlamenty, regionální a místní orgány, sociální partneři a občanská společnost - měli být na strategii zainteresováni a aktivně přispívat k dosažení jejích cílů.
7. Současně s tím bude muset finanční výhled na období let 2007-2013 poskytnout Unii dostatečné prostředky k uskutečňování jejích politik obecně, včetně politik přispívajících k dosažení Lisabonských priorit. Nezbytným předpokladem pro podporu úsilí ve prospěch růstu a zaměstnanosti jsou zdravé makroekonomické podmínky. K tomu přispějí změny Paktu stability a růstu, které zároveň umožní členským státům plně se věnovat úlohám při oživení dlouhodobého růstu.
8. Evropská rada vítá sdělení Komise Společně k růstu a zaměstnanosti - Nový začátek Lisabonské strategie předložené u příležitosti hodnocení v polovině období. V této souvislosti vítá významný přínos Evropského parlamentu, Výboru regionů, Hospodářského a sociálního

výboru a sociálních partnerů. S ohledem na tyto návrhy Evropská rada žádá Komisi, Radu a členské státy, aby neprodleně zahájily oživení uvedené strategie na základě následujících prvků zaměřených na růst a zaměstnanost.

9. Evropská rada vítá závazek vyjádřený sociálními partnery na vrcholné schůzce tripartity dne 22. března. Vyzývá sociální partnery, aby v rámci svých příslušných pravomocí předložili společný pracovní program pro růst a zaměstnanost. Kromě jiného vybízí Hospodářský a sociální výbor, aby s hospodářskými a sociálními výbory členských států a jinými partnerskými organizacemi vytvořil interaktivní síť občanských iniciativ, jejímž cílem je podporovat provádění strategie.

B. ZÁKLADNÍ PRVKY OŽIVENÍ STRATEGIE

Znalosti a inovace - hnací síly udržitelného růstu

10. Evropský prostor znalostí by měl umožnit, aby si podniky vytvářely nové konkurenční faktory, aby spotřebitelé využívali nového zboží a služeb a aby pracující získávali nové dovednosti. Z tohoto hlediska je důležité rozvíjet výzkum, vzdělávání a všechny formy inovace, pokud umožňují přeměnu znalostí v přidanou hodnotu a vytvářejí více pracovních místa a lepší pracovní místa. Kromě toho musí být v nadcházejících letech podporován skutečný dialog mezi zástupci veřejného i soukromého sektoru, kteří aktivně působí ve znalostní společnosti.
11. V oblasti výzkumu a vývoje zůstává zachován obecný cíl dosáhnout investic ve výši 3 %, s odpovídajícím podílem soukromých a veřejných investic. Na vnitrostátní úrovni je třeba stanovit určité mezistupně. Tohoto cíle bude dosaženo mimo jiné daňovými pobídkami pro soukromé investice, lepším pákovým efektem veřejných investic a modernizací řízení výzkumných ústavů a univerzit.
12. Sedmý rámcový program pro výzkum a rozvoj se stane novým impulsem pro evropský výzkumný prostor ve prospěch všech členských států tím, že posílí evropskou spolupráci, podpoří soukromé investice v oblastech klíčových pro konkurenceschopnost a napomůže k odstranění technologické mezery. Program by měl mít pákový efekt na vnitrostátní rozpočty pro výzkum. Přitažlivost, kterou má Evropa pro výzkumné pracovníky, by měla být posílena

účinným zlepšováním podmínek, v nichž působí a v nichž vykonávají svoje povolání. V rámci tohoto programu by bylo důležité zřídit Evropskou výzkumnou radu určenou k podpoře špičkového i základního výzkumu. Práce na Evropském kosmickém programu umožní využívání inovačních kapacit a značného potenciálu v tomto odvětví.

13. Členské státy by měly vypracovávat své inovační politiky s ohledem na své specifické rysy, přičemž by měly mimo jiné sledovat tyto cíle: vytvářet podpůrné mechanismy pro novátorské malé a střední podniky, včetně nových podniků s vyspělou technologií, podporovat společný výzkum podniků a univerzit, zlepšovat přístup k rizikovému kapitálu, orientovat veřejné zakázky na novátorské výrobky a služby, vytvářet partnerství za účelem inovace a inovační střediska na regionální a místní úrovni.
14. Nový program Společenství týkající se konkurenceschopnosti a inovace by měl být velkým impulsem pro inovaci v celé Evropské unii díky tomu, že vytvoří nový mechanismus pro financování novátorských malých a středních podniků s velkým potenciálem růstu, že zracionalizuje a posílí síť technické podpory pro inovaci v podnicích a že podpoří rozvoj regionálních středisek a evropských sítí pro inovaci.
15. Evropská rada bere na vědomí záměr Komise předložit návrh na zřízení Evropského technologického institutu.
16. Evropa potřebuje mít na celém svém území rozvinuté průmyslové zázemí. Nezbytné prosazování aktivní průmyslové politiky znamená posilování konkurenčních výhod průmyslové základny, přičemž se zajistí, aby se opatření na vnitrostátní, mezistátní a evropské úrovni vzájemně doplňovala. Sledování tohoto cíle bude spočívat mimo jiné v technologických iniciativách založených na partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem a v organizování technologických platforem za účelem vypracování dlouhodobých výzkumných programů. O své přípravné práci v této oblasti podá Komise zprávu do června.
17. Evropská investiční banka bude muset rozšířit svoji strukturovanou finanční facilitu na projekty v oblasti výzkumu a vývoje a spolu s Komisí prozkoumat nové způsoby využití prostředků Společenství jako pákového efektu pro půjčky EIB.
18. Je nezbytné vytvořit plně integrující informační společnost založenou na všeobecném

využívání informačních a komunikačních technologií ve veřejných službách, malých a středních podnicích a domácnostech. Za tímto účelem se iniciativa i2010 zaměří na výzkum a inovaci v oblasti informačních a komunikačních technologií, na rozvoj průmyslu obsahu, zabezpečení sítí a informací, jakož i na konvergenci a interoperabilitu s cílem vytvořit informační prostor bez hranic.

19. Evropská rada zdůrazňuje významný přínos politiky v oblasti životního prostředí pro růst a zaměstnanost a také pro kvalitu života, zejména díky rozvoji ekologické inovace a ekologických technologií, jakož i udržitelnému řízení přírodních zdrojů, což vede k vytváření nových odbytišť a nových pracovních příležitostí. Zdůrazňuje význam efektivnosti využívání energie jako faktoru důležitého pro konkurenceschopnost a udržitelný rozvoj a vítá záměr Komise vypracovat v roce 2005 Evropskou iniciativu týkající se efektivnosti využívání energie a Zelenou knihu. Ekologické inovace a environmentální technologie by se měly těšit velké podpoře, zejména v energetice a dopravě, přičemž zvláštní pozornost by měla být věnována malým a středním podnikům a podpoře ekologických technologií při veřejných zakázkách. Toto odvětví má kromě svého růstu na vnitřním trhu značný vývozní potenciál. Evropská rada vybízí Komisi a členské státy k naléhavému provádění akčního plánu pro ekologické technologie, včetně konkrétních akcí s časovým rozvrhem dohodnutým s hospodářskými subjekty. Evropská rada znovu potvrzuje důležitost cíle, jímž je zastavit do roku 2010 snižování biologické rozmanitosti, zejména tím, že tento požadavek bude začleněn do jiných politik s ohledem na význam biologické rozmanitosti pro některá hospodářská odvětví.

Přitažlivá oblast pro investice a zaměstnání

20. Za účelem podpory investic a vytvoření přitažlivých podmínek pro podniky a pracující musí Evropská unie dokončit vytvoření svého vnitřního trhu a učinit svůj regulativní rámec příznivější pro podniky, které zase musí vyvinout svůj smysl pro sociální odpovědnost. Zapotřebí je rovněž účinná infrastruktura týkající se mimo jiné problému chybějících článků, vysoce kvalitní a cenově dostupné služby obecného zájmu a zdravé životní prostředí založené na udržitelné spotřebě a výrobě a vysoké kvalitě života.
21. Evropská rada vyzývá členské státy, aby vynaložily veškeré úsilí ke splnění závazků učiněných v Barceloně v březnu roku 2002, zejména pokud jde o provedení směrnic

ve vnitrostátních právních předpisech.

22. Pro dotvoření vnitřního trhu stanovila Evropská rada níže uvedené prioritní oblasti.

Pro podpoření růstu a zaměstnanosti a pro posílení konkurenceschopnosti musí být vnitřní trh služeb plně fungující, za současného zachování evropského sociálního modelu. S ohledem na probíhající diskusi, která ukazuje, že současné znění návrhu směrnice neodpovídá plně požadavkům, Evropská rada požaduje, aby v rámci legislativního procesu bylo vynaloženo veškeré úsilí za účelem dosažení širokého konsensu pro dosažení všech těchto cílů. Evropská rada poznamenává, že účinné služby obecného ekonomického zájmu hrají důležitou úlohu v konkurenceschopné a dynamické ekonomice.

Jakákoliv dohoda o systému REACH musí zajistit soulad mezi otázkami ochrany životního prostředí a zdraví a potřebou podporovat konkurenceschopnost evropského průmyslu a současně musí věnovat zvláštní pozornost malým a středním podnikům a jejich inovační schopnosti.

23. Kromě aktivní politiky hospodářské soutěže vyzývá Evropská rada členské státy, aby nadále snižovaly celkovou úroveň státní podpory a současně braly v úvahu případná selhání trhu. Tyto kroky musí být doprovázeny novým zaměřením podpor na dosažení některých horizontálních cílů, jako je výzkum a inovace, a optimalizací lidského kapitálu. Reforma regionální podpory by také měla přispět k dosažení vyšší úrovně investic a zajistit snížení nerovností v souladu s Lisabonskými cíli.

24. Evropská rada zdůrazňuje význam, který přikládá zlepšování regulativního rámce, a vybízí k energickému pokračování v práci, jak to mimo jiné předpokládá iniciativa šesti předsednictví a operativní program Rady na rok 2005, v rámci přípravy celkového hodnocení na některém z jejích nadcházejících zasedání. Bere na vědomí sdělení předložené Komisí a zdůrazňuje potřebu učinit v této souvislosti rázná opatření na evropské úrovni i na úrovni jednotlivých členských států. Evropská rada vyzývá Komisi a Radu, aby přezkoumaly společnou metodiku pro měření administrativní zátěže s cílem dospět k dohodě do konce roku 2005. Tato dohoda by měla využít výsledků pilotních projektů Komise očekávaných v průběhu roku 2005; Evropská rada vybízí Komisi, aby vypracovala svůj systém analýzy dopadů v souladu se svým sdělením, aby spolupracovala s Radou pro zajištění rychlejšího

2

pokroku v oblasti zjednodušení a konečně aby iniciativně vyzývala k účasti všechny strany, kterých se tento proces přímo dotýká. Zdůrazňuje, že iniciativy přijaté v rámci zlepšování regulativního prostředí se samy nesmí stát administrativní zátěží.

25. Malé a střední podniky hrají klíčovou úlohu v oblasti růstu a zaměstnanosti a účastní se vytváření průmyslového zázemí. Členské státy by z tohoto důvodu měly pokračovat ve své politice omezování byrokracie, zavádět kontaktní místa s komplexními službami a zajistit přístup k úvěrům, mikropůjčkám, jiným formám financování a souvisejícím službám. Velmi důležitý je rovněž přístup malých a středních podniků k programům Společenství. Komise a členské státy se také vybízejí, aby co nejvíce využívaly sítí na podporu malých a středních podniků; za tímto účelem by měly se sociálními partnery na celostátní a regionální úrovni, a v rámci možností i s obchodními komorami urychleně stanovit, jaká opatření je nezbytné přijmout v oblasti racionalizace a spolupráce.
26. Evropská rada vyzývá Evropský investiční fond, aby diverzifikoval svoji činnost, zejména pokud jde o financování novátorských malých a středních podniků prostřednictvím sítí individuálních investorů („business angels“) a převodů technologií. Společně s Komisí by měly být nalezeny flexibilní finanční prostředky, které by pro tuto činnost byly vhodné. Podporou pro tato opatření by měl také být nový program Společenství pro konkurenceschopnost a inovaci.
27. Jednotný trh musí být rovněž založen na fyzickém vnitřním trhu, na němž neexistují omezení z hlediska interoperability a logistiky. Vybudování vysokorychlostních sítí v oblastech s nedostatečným pokrytím je nezbytným předpokladem pro rozvoj znalostní ekonomiky. Investice do infrastruktury obecně podpoří růst a zajistí větší konvergenci v hospodářské a sociální oblasti a v oblasti životního prostředí. V rámci iniciativy na podporu růstu a programů rychlého startu Evropská rada zdůrazňuje, že je nezbytné provést prioritní projekty v oblasti dopravních a energetických sítí, a vybízí Unii a členské státy, aby pokračovaly ve svém investičním úsilí a podporovaly partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem.
28. Otevřená světová ekonomika nabízí nové příležitosti pro podporu růstu, konkurenceschopnosti a nového zaměření evropské ekonomiky. Evropská rada uznává, že je důležité dosáhnout při jednání v Dohá ambiciózní a vyvážené dohody a že je zapotřebí

rozvíjet dvoustranné a regionální dohody o volném obchodu; sledování tohoto cíle musí být provázeno trvalým úsilím o zajištění sblížení norem na mezinárodní úrovni, včetně norem v oblasti dodržování práv duševního vlastnictví.

Růstem a zaměstnaností k sociální soudržnosti

29. Evropská rada vítá sdělení Komise o sociální agendě, která pomůže dosáhnout cílů Lisabonské strategie posílením evropského sociálního modelu založeného na úsilí o plnou zaměstnanost a větší sociální soudržnost.
30. Zvyšování zaměstnanosti a prodlužování aktivního pracovního věku spolu s reformou systémů sociální ochrany představují nejlepší způsob, jak zachovat stávající úroveň sociální ochrany.

Komise v rámci své probíhající práce na oživení Lisabonské strategie zváží způsoby, jak zajistit udržitelné financování našeho sociálního modelu a podá zprávu podzimní Evropské radě.

31. Cíle týkající se plné zaměstnanosti, kvality a produktivity práce a sociální soudržnosti musí být vyjádřeny v jasných a měřitelných prioritách: učinit z práce skutečnou možnost volby pro každého, přivést více lidí na trh práce, zlepšit adaptabilitu, investovat do lidského kapitálu, modernizovat sociální ochranu, podporovat rovné příležitosti, zejména mezi muži a ženami, a napomáhat sociálnímu začlenění.
32. Je nezbytné přivést více lidí na trh práce. Tohoto cíle bude dosaženo prováděním aktivní politiky zaměstnanosti, vytvářením podmínek pro to, aby se práce vyplácela, a přijímáním opatření na zajištění souladu mezi rodinným a pracovním životem, včetně zlepšování zařízení péče o děti; prioritu musejí mít také rovné příležitosti, strategie aktivního stárnutí, podpora sociální integrace a změna nehlášené pracovní činnosti na zákonné zaměstnání. Nové zdroje pracovních míst musí být také vytvořeny v oblasti služeb jednotlivcům a podnikům, v sociální ekonomice, v řízení krajiny a ochraně životního prostředí a v nových povoláních v průmyslu, mimo jiné prostřednictvím podpory místních partnerství pro růst a zaměstnanost.
33. Nové formy organizace práce a větší rozmanitost smluvních ujednání, lépe kombinující

flexibilitu s jistotou, pomohou přispět k větší adaptabilitě pracujících a podniků. Důraz by se měl také klást na lepší předvídavost a řízení hospodářských změn.

34. Lidský kapitál je nejdůležitějším aktivem Evropy. Členské státy by měly znásobit své úsilí o zvýšení celkové úrovně vzdělávání a snížení počtu mladistvých předčasně opouštějících školu, zejména pokračováním v pracovním programu „Vzdělávání a odborná příprava 2010“. Pro splnění Lisabonských cílů je podmínkou *sine qua non* celoživotní učení, s přihlédnutím k potřebě vysoké kvality na všech úrovních. Evropská rada vybízí členské státy, aby zajistily, že celoživotní učení se stane příležitostí pro všechny, ať již ve školách, podnicích nebo domácnostech. Zvláštní pozornost je třeba věnovat tomu, aby přístup k celoživotnímu učení měli pracující s nízkou kvalifikací a zaměstnanci malých a středních podniků. Z tohoto důvodu Evropská rada požaduje neprodlené přijetí programu, který Komise v této souvislosti brzy předloží. K dostupnosti by také měla přispět organizace pracovní doby, služby na podporu rodiny, poradenství pro volbu povolání a nové formy sdílení nákladů.
35. Evropský prostor vzdělávání by měl být vytvořen podporováním geografické a profesní mobility. Evropská rada poukazuje na význam šíření Europasu a přijetí směrnice o uznávání odborných kvalifikací v roce 2005 a směrnice o evropském rámci kvalifikací v roce 2006.
36. Unie a členské státy by měly provádět politiku sociálního začlenění s jejím mnohostranným přístupem a zaměřit se při tom na cílové skupiny, jako jsou děti žijící v chudobě.
37. Návrat k trvalému a udržitelnému růstu vyžaduje větší demografickou dynamiku, lepší sociální a profesní začlenění a plnější využití lidského potenciálu, který představuje evropská mládež. Za tímto účelem Evropská rada přijala Evropský pakt mládeže, uvedený v příloze I, jako jeden z nástrojů přispívajících k dosažení Lisabonských cílů.

C. ZLEPŠOVÁNÍ ŘÍZENÍ

38. Je důležité, aby akce EU a členských států přispěly více a konkrétněji k růstu a zaměstnanosti. Bude proto zaveden zjednodušený mechanismus. Jeho cíl je trojí: umožnit stanovení priorit při současném zachování celkové rovnováhy strategie a součinnosti mezi jeho jednotlivými složkami; zlepšit provádění těchto priorit v praxi na základě většího zapojení členských států; a racionalizovat postup sledování, aby bylo možné lépe pochopit provádění strategie v jednotlivých členských státech.
39. Tento nový přístup založený na tříletém cyklu, který začíná v letošním roce a který bude muset být obnoven v roce 2008, bude obsahovat tyto etapy:
- a) Výchozím bodem cyklu bude synoptický dokument Komise („strategická zpráva“). Tuto zprávu posoudí Rada ve svých příslušných složeních a bude projednána na jarním zasedání Evropské rady, které stanoví hlavní politické zásady pro hospodářskou, sociální a environmentální dimenzi strategie.
  - b) V souladu s postupy podle článků 99 a 128 Smlouvy a na základě závěrů ze zasedání Evropské rady přijme Rada soubor „integrovaných hlavních zásad“ sestávající ze dvou částí: obecných hlavních zásad hospodářských politik a hlavních zásad zaměstnanosti. Jako obecný nástroj pro koordinaci hospodářských politik by se obecné hlavní zásady hospodářských politik měly nadále vztahovat na veškeré makroekonomické a mikroekonomické politiky, jakož i na politiku zaměstnanosti, pokud tato politika s nimi souvisí; hlavní obecné směry hospodářských politik zajistí obecný ekonomický soulad mezi třemi dimenzemi strategie.
  - c) Na základě „integrovaných hlavních zásad“:
    - Členské státy vypracují na vlastní odpovědnost „národní programy reformy“ odpovídající jejich potřebám a jejich konkrétní situaci. Konzultace o těchto programech budou vedeny se všemi zainteresovanými stranami na regionální a celostátní úrovni, včetně parlamentních orgánů, v souladu s příslušnými postupy jednotlivých členských států. Tyto programy vezmou v úvahu vnitrostátní politické cykly, a mohou být v případě změny situace revidovány. Členské státy

posílí svoji vnitřní koordinaci, v případě potřeby například jmenováním „národního koordinátora pro Lisabonskou strategii“;

- Komise zase představí jako paralelu národních programů „Lisabonský program Společenství“ obsahující všechna opatření, která musí být přijata na úrovni Společenství v zájmu růstu a zaměstnanosti s ohledem na potřebu sbližování politik.
- d) Zprávy o doplňujících akcích Lisabonské strategie, které každý rok posílají členské státy Komisi a které se mimo jiné týkají používání otevřené metody koordinace, budou nyní sloučeny do jediného dokumentu, v němž budou zřetelně odlišeny jednotlivé oblasti činnosti a zdůrazněna veškerá opatření přijatá v předchozích dvanácti měsících k provádění národních programů; první dokument tohoto typu bude předložen na podzim roku 2006.
- e) Komise podá každý rok zprávu o provádění strategie v jejích třech dimenzích. Na základě hodnocení Komise posoudí Evropská rada vždy na jaře pokrok, jehož bylo dosaženo, a rozhodne o případných nezbytných úpravách integrovaných hlavních zásad.
- f) U obecných hlavních zásad hospodářských politik se použijí stávající mechanismy mnohostranného dohledu.
40. Na konci třetího roku každého cyklu budou integrované hlavní zásady, národní programy reformy a Lisabonský program Společenství obnovovány v souladu s výše popsáním postupem, přičemž východiskem bude strategická zpráva Komise založená na celkovém hodnocení pokroku dosaženého za předchozí tři roky.
41. V roce 2005 začne uvedený cyklus v dubnu, přičemž Komise předloží integrované hlavní zásady vypracované na základě těchto závěrů. Členské státy se vybízejí, aby vypracovaly národní programy reformy na podzim roku 2005.

III. UDRŽITELNÝ ROZVOJ

42. U příležitosti oživení Lisabonské strategie Evropská rada znovu potvrzuje, že na Lisabonskou strategii jako takovou by mělo být pohlíženo v širším kontextu požadavku udržitelného rozvoje, podle něž je třeba řešit současné potřeby, aniž by byla ohrožena schopnost budoucích generací uspokojit svoje potřeby. Evropská rada souhlasí s přijetím prohlášení o hlavních zásadách udržitelného rozvoje na svém příštím zasedání v červnu roku 2005; toto prohlášení bude sloužit jako základ pro obnovení strategie udržitelného rozvoje přijaté na zasedání Evropské rady v Göteborgu v roce 2001. Tato nová, obsažnější a ambicióznější strategie, která zahrnuje cíle, ukazatele a účinný postup sledování, by měla být podpořena pozitivní dlouhodobou vizí a plně integrovat vnitřní a vnější rozměry. Nová strategie bude přijata do konce roku 2005 a Komise naznačila, že v patřičné době předloží příslušné návrhy.